

MINTA LEVÉL

Tisztelt Hölygem/Uram!

A REACH uniós jogszabályra hivatkozva tájékoztatást kérek arról, hogy megtalálható-e bármely vegyi anyag a „helyettesítendő, különös aggodalomra okot adó anyagok” közül az alábbi termékben vagy annak csomagolásában:

Kérem, amennyiben bármilyen ártalmas vegyi anyag található benne, akkor a REACH alapján ezt nevezzék meg, és 45 napon belül tájékoztassanak az anyag tulajdonságairól, hogy a terméket biztonsággal használhassam.

Kérem, jelezzék, ha más veszélyes vegyi anyag is megtalálható ebben a termékben, illetve javasoljanak olyan hasonló terméket, melyben nem találhatóak káros anyagok. A további veszélyes anyagok azonosításához javaslom, használják a REACH SIN listáját (www.sinlist.org) vagy az Európai Szakszervezeti Szövetség Prioritási Listáját (www.etuc.org/r/830). A REACH-ben meghatározott további kötelességeiről a felelős hatóságnál érdeklődhet: http://echa.europa.eu/reach/helpdesk/nationalhelp_contact_en.asp

Üdvözlettel: (név, cím)

Másolatot kap:
REACH Információs Szolgálat, reach.helpdesk@okbi.hu;
Telefon: (06-1) 476-1167
Cím: 1096 Budapest, Nagyváradi tér 2.

European Chemicals Agency, P.O. Box 400,
00121 Helsinki, FINLAND

A mintalevelet letöltheti:
www.chemicalshealthmonitor.org/spip.php?rubrique111
www.vevego.hu/letoltes/karosvegyszerek.doc

Ha 45 napon belül nem kapna választ, keresse meg a REACH-ért felelős minisztériumi tisztségviselőt:
Országos Kémiai Biztonsági Intézet: www.okbi.hu/reach/
mail: reach.helpdesk@okbi.hu Telefon: (06-1) 476-1167;
Cím: 1096 Budapest, Nagyváradi tér 2.
www.chemicalshealthmonitor.org/spip.php?rubrique111

Már több cég elkezdte az általa forgalmazott termékek felülvizsgálatát. A bennük található káros vegyületeket biztonságosabb anyagokkal váltják ki, esetleg a gyártási technológiáján módosítanak, vagy magán a terméken változtattak. További információ:
www.greenpeace.org/international/press/reports/
www.chemicalshealthmonitor.org

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

- Mellrák és vegyi anyagok (angolul) – www.chemicalshealthmonitor.org/spip.php?rubrique100
- Hogyan hat a REACH az egészségére? – www.chemicalshealthmonitor.org/IMG/pdf/REACH_briefing_HU.pdf

EGYÉB KIADVÁNYOK MAGYARUL

- A növényvédőszer környezetbarát használatáról www.vevego.hu/konyvtar/olvaso/novenyvedoszer_hasznalat.pdf
- A forráspont közelében www.vevego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/forraspont.pdf
- Hétköznapi mérgeink www.vevego.hu/konyvtar/olvaso/hetkoznapimergek.pdf
- REACH – A biztonságosabb vegyi anyagokért? www.vevego.hu/letoltes/kapcsolodo_anyagok/fenntarthato_novved.pdf

TÁJÉKOZÓDJON!

- Keresse a legfrissebb REACH-csel kapcsolatos információkat!
- Iratkozzon fel vegyi anyag hírlevelünkre (a reach@vevego.hu címen)!
- Írjon nekünk! Magyarul: reach@vevego.hu, angolul: info@env-health.org
- Új termék beszerzése előtt érdeklődjön az eszköz esetleges káros összetevőiről!
- Érdeklődjön az üzletekben, hogy árubeszerzéskor figyelembe veszik-e a káros anyagok elkerülésének lehetőségeit!

Ez a kiadvány a Health and Environment Alliance „Chemicals Health Monitor Project”-jének keretében készült az európai partnerszervezetek bevonásával. A program célja a közegészségügy állapotának javítása. Célunk, hogy a vegyi anyagok egészségügyi hatásairól szóló legfrissebb tudományos eredmények mihamarabb épüljenek be a jogszabályokba. További információk: www.chemicalshealthmonitor.org.
Health and Environment Alliance (HEAL)
28 Blvd Charlemagne, 1000 Brüsszel, BELGIUM

KÁROS VEGYSZEREK A MINDENNAPI TERMÉKEKBEN?

GREENPEACE

 Levegő Munkacsoport

A HEAL köszöni a támogatást a Sigrid Rausing Trust-nak, a Marisla Alapítványnak és az Európai Bizottságnak.
A kiadványban leírt vélemény nem feltétlenül tükrözi a támogatók, illetve az Európai Unió álláspontját.

ÖNRE HOGYAN HATNAK A VEGYI ANYAGOK?

Egyre több kutatás bizonyítja, hogy számos „ipari” vegyi anyagnak egészségkárosító hatása van, daganatos megbetegedéseket, allergiát, tanulási nehézségeket vagy a szaporodási képességek károsodását okozza. Ezek az anyagok a levegővel, az étellel és itallal kerülhetnek szervezetünkbe, valamint a lakókörnyezetünkéből és használati tárgyainkból is. Például a kozmetikumokból a bőrünkön keresztül is felszívódnak a vegyi anyagok.

Veszélyes vegyületek rengeteg hétköznapi termékben megtalálhatók: tisztítószerekben, illatosítóknak, bútorokban, műszaki cikkekben, szőnyegekben, matracokban, kábelekben, textíliákban, lámpákban, lábosokban és egyéb konyhai eszközökben, ételtartóknak, ruhákban, irodai eszközökben, játékokban... Ráadásul nagyon ritka, hogy bármilyen címke jelezze a veszélyt, vagy olyan hosszú a felsorolás, hogy nehéz kideríteni, van-e a termékben ártalmas anyag.

A megelőzés mindig olcsóbb, mint a káros hatások kezelése, azaz annál jobb, minél kevesebb veszélyes anyag van a termékekben. Ha mégis felhasználnak ilyen anyagokat, akkor jogunk van megismerni, hogy milyen vegyszerek vannak az általunk vásárolt termékben és mi a hatásuk.

REJTETT VESZÉLYEK

PÉLDÁK A HÉTKÖZNAPI ÉLETBEN MEGTALÁLHATÓ KEMIKÁLIÁKRA, AMIKET RITKÁN JELÖL A CÍMKE A TERMÉKEN!

Ftalátok (DEHP, DBP, BBP -Di-etilhexil-ftalát; dibutil-ftalát, benzil-butyl-ftalát)

Tulajdonság: a szaporodásért felelős szervekre mérgezők lehetnek.

Egészségügyi hatások: összefügghetnek a gyermekek szaporító szerveinek fejlődési zavarai, károsíthatja a hormonrendszert. *Termékek:* kozmetikumok, samponok, ápoló krémek, illatosító szerek, régebbi gyerekjátékok (az újakból már kitiltották), textíliák, szőnyegek, bútorok és ápolószerek, műanyag csomagolás, autóbelső, zuhanyfüggönyök és egyéb PVC-ből készült termékek.

Brómozott égésgátlók (Deca BDE, Penta BDE, HBCDD)

Tulajdonságok: PBTk, azaz nem bomlanak le a környezetben (perzisztensek), fölhalmozódnak a szervezetben (bioakkumulatívák), mérgező hatásúak lehetnek.

Egészségügyi hatások: károsíthatják a májat, az agyat és az idegrendszert, valamint a hormonrendszert.

Termékek: matracok, szőnyegek, puha bútorrészek, textíliák (függönyök, ülészatok stb.), ruhaneműk, műszaki cikkek (számitógépek, mobil telefonok, tévék, DVD-k), vasalók, lámpák.

A **Greenpeace** egy nemzetközi, független, konfrontatív, globálisan kampányoló környezetvédő szervezet, mely a legegészebb, a bolygónk biodiverzitását és a környezetet fenyegető problémákra helyezi a hangsúlyt. Honlapunkról értesülhet aktuális tevékenységünkről: www.greenpeace.hu

Greenpeace Magyarország Egyesület

1022 Budapest Hankóczy Jenő u. 35.
telefon: (06-1) 392-7663, info@greenpeace.hu

MEGÓVHATJUK AZ EGÉSZSÉGÜNKET, HA ELEGENDŐ INFORMÁCIÓT KAPUNK

Európa új vegyi anyag-szabályozása, a REACH, 2007 közepe óta van érvényben. Sok bíráló érte a jogszabályt, de az európai fogyasztóknak a REACH biztosítja a jogot, hogy megtudhassák, milyen veszélyes anyag található egy adott termékben. A cégek 45 napon belül kötelesek válaszolni arra, hogy tartalmazza-e a REACH szerinti legveszélyesebb anyagok bármelyikét az adott árucikk. A cégeknek a biztonságos használatra vonatkozó információt is meg kell adniuk, a termék vásárlását megelőzően és utólag is. Minél gyakrabban kérdezzük a cégeket, annál jobban látják, hogy a fogyasztóknak fontos a termékek kémiai biztonsága. Kiadványunkban talál egy mintalevelet, melynek segítségével információt tud kérni a cégektől. A levelet letöltheti a www.levego.hu/letoltes/karosvegyszerek.doc címről. Küldje el a levelet a gyártónak, ha úgy érzi, információra van szüksége.

A REACH szerint a cégek csak a listán lévő „legveszélyesebb” vegyi anyagokról kötelesek Önt tájékoztatni. Sajnos a listát csak mostanában kezdték összeállítani, így még nem teljes. Azonban ha Ön gyakran kérdezi a cégeket, akkor a döntéshozók is látják, hogy fontos a lakosoknak a kémiai biztonság, és így talán hamarabb lesz teljesebb a lista. Kérjük, küldje el nekünk a cégektől kapott információt, hogy azt közzétehessük: info@env-health.org; reach@levego.hu

A **Levegő Munkacsoport** húsz éve működő független magyar környezetvédő szervezet. Kiemelten törekszik az állampolgári részvétel lehetőségeinek bővítésére, a nyilvánosság, a tájékoztatás és a tájékozódás szabadságának kiteljesítésére. A hosszú távú fenntarthatóságért dolgozik. Eredményeiről, tevékenységéről a www.levego.hu honlapon és hírlevelükből tájékozódhat.

Levegő Munkacsoport

1075 Budapest, Károlyi krt. 3/A
telefon: (06-1) 411-0509, levego@levego.hu

HOGYAN ÉRHETJÜK EL, HOGY BIZTONSÁGOSABB TERMÉKEKET VÁSÁROLHASSUNK?

Az, hogy élünk azzal a lehetőséggel, hogy megtudakoljuk, milyen vegyi anyagok vannak a termékekben, arra ösztönzi a vállalatokat, hogy változtassanak a termék összetételén. A vásárlók igényei sokszor hamarabb hoznak változást, mint a jogszabályok. Fontos, hogy érezzék a vállalatok, hogy a fogyasztók biztonságosabb termékeket akarnak. Ön ösztönözheti a vállalatokat arra, hogy a káros anyagok helyett fejlesszenek és használjanak biztonságosabbakat. Több társadalmi és szakszervezet a REACH alapján listákat készített a veszélyes anyagokról. Kérje a cégeket, hogy használják e listákat, és váltsák ki a káros anyagokat!

VESZÉLYES ANYAGOK LISTÁI

SIN LISTA

A REACH definíciója szerinti „különös aggodalomra okot adó anyagok” mihamarabbi helyettesítése érdekében az International Chemical Secretariat (ChemSec) létrehozta a S.I.N. (Substitute It Now - Helyettesítsd Most) lista 1.0-t, melyen jelenleg 267 vegyület található. www.sinlist.org

ETUC LISTA

Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) követelése szerint a listáján szereplő vegyületeket a dolgozók és a fogyasztók egészségének védelme érdekében mihamarabb biztonságosabb anyagokkal kell helyettesíteni. Jelenleg 306 vegyület található itt: www.etuc.org/r/830

A REACH definíciója szerint azok a legveszélyesebb, úgynevezett „különös aggodalomra okot adó anyagok”, melyek:

- Rákot okoznak (karcinogének).
- Károsítják a DNS-ünket (mutagének).
- Károsítják a szaporítószerveket vagy a magzatot (reprotoxikus).
- Nem bomlanak le a környezetben (perzisztensek), fölhalmozódnak a szervezetben (bioakkumulatívák), lehetséges mérgezők (PBTk).
- Más módon, de ugyanannyira káros hatásúak, mint a fentiek.